

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Štullerové a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Ivy Kaňákové v právní věci **navrhovatele: politické hnutí NEZÁVISLÍ**, se sídlem W. Churchilla 2, Praha 3 a **dalších účastníků: 1) TOP 09**, se sídlem Újezd 450/40, Praha 1 a **2) Obecní úřad Chlumec**, se sídlem Krušnohorská 39, Chlumec, v řízení o návrhu na ochranu ve věci registrace kandidátní listiny volební strany TOP 09 pro volby do zastupitelstva obce Chlumec konané ve dnech 15. a 16. října 2010,

t a k t o :

- I. Návrh se **odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo na náhradu** nákladů řízení.

Odůvodnění:

Navrhovatel se včasně podaným návrhem domáhal zrušení rozhodnutí Obecního úřadu Chlumec ze dne 19.8.2010, kterým byla registrována podle § 23 odst. 3 písm. a) zák. č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí, kandidátní listina volební strany TOP 09 pro volby do zastupitelstva obce Chlumec, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010.

Navrhovatel uvádí, že dne 18.8.2010 byla pracovnice registračního úřadu požádána občanem obce Chlumec Ing. P.M. o zaslání předložené kandidátní listiny zaregistrované strany TOP 09. Na základě žádosti jmenovaný v 9.44 hod dne 19.8.2010 emailem obdržel od pracovnice registračního úřadu požadovanou kandidátní listinu. Ještě téhož dne v 11.19 hod obdržel Ing. P.M. druhou písemnou zprávu od pracovnice registračního úřadu, k níž byla přiložena odlišná kandidátní listina volební strany TOP 09 s tím, že předchozí kandidátní listina mu byla zaslána omylem.

Ve skutečnosti, že volební strana TOP 09 předložila registračnímu úřadu dvě různé kandidátní listiny v obci, ve které je pouze jeden volební obvod, spatřuje navrhovatel porušení § 21 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Ve skutečnosti, že došlo k záměně kandidátů MUDr. J.B. a J.J. za kandidáty Ing. P.B. a I.H., spatřuje navrhovatel zneužití možnosti volebních stran doplnit kandidátní listinu o další kandidáty nebo provést změnu jejich pořadí.

Dle názoru navrhovatele tedy v daném případě došlo k porušení zákona o volbách do zastupitelstev obcí jak ze strany pracovnice registračního úřadu, tak i ze strany samotné volební strany TOP 09.

Primárně se soud zabýval otázkou, zda navrhovateli svědčí aktivní legitimace k podání návrhu na zrušení registrace volební strany TOP 09 a zda byl návrh učiněn k tomu oprávněnou osobou.

V ustanovení § 89 odst. 1 písm. c) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) je uvedeno, že soudní ochrany se lze domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů registroval kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci. V odst. 4 téhož ustanovení je uvedeno, že návrhem podle odstavce 1 písm. c) se může politická strana, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, které podalo kandidátní listinu, nebo u voleb do Senátu nezávislý kandidát nebo politická strana, která podala přihlášku k registraci, domáhat vydání rozhodnutí o zrušení registrace kandidátní listiny jiné politické strany, nezávislého kandidáta, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, nebo zrušení registrace přihlášky jiného kandidáta.

Uvedené ustanovení Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. I. ÚS 699/02 ze dne 16.12.2003 vyložil v tom smyslu, že aktivní legitimace k podání návrhu na zrušení registrace volební strany svědčí pouze těm subjektům, které samy podaly kandidátní listinu úspěšně. Tedy pouze těm subjektům, které jsou skutečnými soupeři ve volebním boji. Skutečnost, že v tomto řízení je právo napadnout registraci kandidátní listiny přiznáno pouze soupeřům ve volebním boji, a nikoli např. voličům, či potenciálním voličům, je odůvodněna dle Ústavního soudu tím, že jeho účelem je zajištění soudního dohledu nad dodržováním rovných podmínek politické soutěže o získání mandátu a realizace ústavně zaručeného rovného přístupu k voleným funkcím, avšak takovým způsobem, který by neumožňoval volby mařit, např. zjevně účelovým soudním napadáním provedených registrací. Případné maření voleb, které by usilovalo o zablokování soutěže, je totiž také porušením pravidel soutěže. Proto jsou dle Ústavního soudu aktivně legitimováni účastníci předmětné politické soutěže, protože právě konkurenti jsou případným porušováním pravidel nejvíce poškozováni a protože jsou zároveň nejlépe informováni o průběhu soutěže.

V daném konkrétním případě je v záhlaví návrhu uveden jako navrhovatel volební strana NEZÁVISLÍ Chlumec a návrh je podepsán „občanem M.L.“. K výzvě soudu navrhovatel upřesnil, že jeho správné označení je „politické hnutí NEZÁVISLÍ“. Dle dokladů, které byly soudu předloženy k jeho výzvě, bylo rozhodnutím Obecního úřadu Chlumec registrováno pro volby do obecního zastupitelstva obce Chlumec, konané ve dnech 15. a 16. října 2010, jako volební strana politické hnutí NEZÁVISLÍ, jehož volebním zmocněncem je E.K. a náhradníkem zmocněnce je Ing. E.M. Soudu bylo dále předloženo pověření ze dne 19.8.2010, ve kterém zmocněnec a jeho náhradník pověřují z důvodu nepřítomnosti a pracovního zaneprázdnění pana M.L. k vyhotovení a podání návrhu na zrušení registrace politické strany TOP 09 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem za volební stranu politické hnutí NEZÁVISLÍ.

V ustanovení § 22 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí je mimo jiné uvedeno, že volební strana, s výjimkou nezávislého kandidáta, činí úkony ve volebních věcech **prostřednictvím svého zmocněnce**; zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině; nemůže jím být osoba mladší 18 let, osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo kandidát. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že za politické subjekty, které běžně jednají prostřednictvím svých statutárních orgánů, ve věcech volebních jednají zmocněnci popřípadě jejich náhradníci. Rozsah oprávnění, která na zmocněnce volební strany přecházejí, vymezuje přímo zákon. Zmocněnec je tedy oprávněn jménem strany činit úkony ve věcech volebních. Ostatní oprávnění týkající se jednání jménem politických subjektů zůstávají v rukou jejich statutárních orgánů. V ustanovení zákona o volbách do zastupitelstev obcí není uvedeno, že by zmocněnec mohl

své zmocnění jednat jménem volební strany dále delegovat prostřednictvím plné moci či pověření na další fyzické osoby. Zákonodárce přistoupil k zakotvení institutu zmocněnce volební strany, který je uveden na kandidátce volební strany právě proto, aby byla jednoznačně a transparentně deklarována osoba, která bude jménem konkrétní volební strany v daném volebním okrsku jednat. Samotný zákonodárce tím, že požaduje v ustanovení § 22 odst. 1 písm. f) zákona o volbách do zastupitelstev obcí, aby na kandidátce byl uveden i náhradník zmocněnce, předvídá skutečnost, že může dojít k tomu, že zmocněnec nebude moci činit úkony jménem volební strany, a pro ten případ konstruuje institut náhradníka zmocněnce. Rovněž ze skutečnosti, že v souladu s ustanovením § 22 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí zaniká zmocnění zmocněnce až okamžikem doručení jeho odvolání příslušnému registračnímu úřadu, vyplývá jednoznačná snaha zákonodárce o zajištění maximální publicity údaje o fyzické osobě oprávněné jednat ve věcech volebních jménem volební strany. Zákon totiž výslovně zmocněnci přiznává i celou řadu významných práv a ukládá celou řadu úkolů. Jedním z takových významných práv je např. oprávnění do 48 hodin před zahájením voleb písemně odvolat kandidaturu kandidáta u kandidátních listin podaných politickými stranami, politickými hnutími nebo jejich koalicemi. Z celého kontextu právní úpravy tedy dle soudu vyplývá, že je nepřijatelné a v hrubém rozporu se záměrem zákonodárce, aby existovala možnost delegace oprávnění zmocněnce jednat jménem volební strany prostřednictvím pověření či plné moci na další fyzické osoby. Připuštění takové možnosti by mohlo způsobit maření voleb v důsledku účelově vyvolávaných vleklých sporů o případnou platnost či neplatnost úkonů takto pověřených osob či platnost takových pověření.

S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že delegace zmocnění z volebního zmocněnce na jinou fyzickou osobu prostřednictvím pověření či plných mocí není možná. V souladu s tímto názorem tedy soud trvá na tom, že návrh na soudní přezkum ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů registroval kandidátní listinu jsou oprávněny podat statutární orgány volebních stran (pokud nejde o nezávislého kandidáta, pak by to byl přímo tento kandidát) nebo osoby těmito statutárními orgány k tomu zmocněné, popřípadě volební zmocněnec či jeho náhradník. Ovšem v žádném případě nemůže takový návrh podat jménem strany osoba pověřená volebním zmocněncem.

V daném konkrétním případě tedy návrh na zrušení rozhodnutí registračního úřadu o registraci volební strany TOP 09 pro volby do zastupitelstva obce Chlumec, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010 byl sice zdánlivě činěn jménem volební strany „politické hnutí NEZÁVISLÍ“, ovšem ve skutečnosti tento návrh podala osoba, která nebyla ani statutárním orgánem této volební strany, nebyla statutárním orgánem volební strany k takovém úkonu zmocněna, ani nebyla jejím volebním zmocněncem či náhradníkem zmocněnce. Pan M.L. v souladu s výše uvedenými závěry nebyl oprávněn činit takový návrh jménem volební strany „politické hnutí NEZÁVISLÍ“. Návrh pana L. tedy vzhledem k výše uvedenému nelze považovat za úkon učiněný některým ze subjektů, kterým ustanovení § 89 odst. 4 s.ř.s. přiznává aktivní legitimaci k podání návrhu na zrušení rozhodnutí o registraci kandidátní listiny a v důsledku toho je nutno jeho návrh považovat za návrh, který podala osoba k tomu zjevně neoprávněná. Jako takový soud předmětný návrh dle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. odmítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 93 odst. 4 s.ř.s., kde je výslovně uvedeno, že ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.).
Toto usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ústí nad Labem dne 2. září 2010

JUDr. Dagmar Štullerová v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová